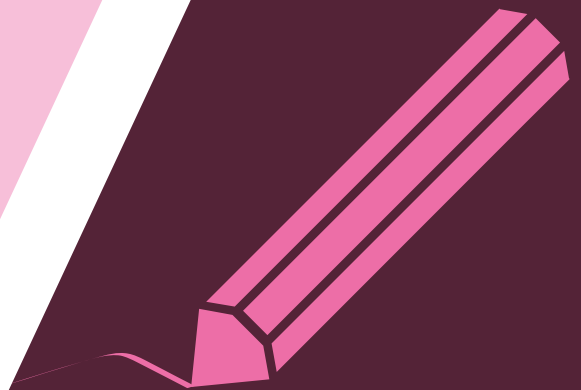

3 LØSNINGSKATALOG **MERE EFTERUDDANNELSE**

Inspiration til metoder og redskaber

 Dansk Socialrådgiverforening

MERE FAG OG ARBEJDSGLÆDE

INDHOLD

- Side 3: Forord
Brugsanvisning
- Side 4: Mere efteruddannelse
- Side 5: Løsningsmetode: Læringskultur
- Side 6: Løsningsmetode: Kompetenceudvikling
- Side 7: Løsningsmetode: Introduktions- og mentorordninger
- Bagside: Kilder
Oversigt over materialerne i serien 'Mere fag og arbejdsglæde'

*Bemærk, at dette katalog er ét ud af i alt syv løsningskataloger.
Se oversigten over materialerne på bagsiden.*

Kommentarer til denne publikation samt vurderinger og erfaringer med de redskaber og metoder, som der henvises til, må meget gerne sendes til:

Arbejdsmiljøkonsulent i Dansk Socialrådgiverforening Elisabeth Huus Pedersen,
ehp@socialraadgiverne.dk

Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19 B, 1253 København K.
www.socialraadgiverne.dk/merefagogarbejdsglaede
Grafik: Signe Ida Christiansen
August 2024. V.3.0

FORORD

Socialrådgivernes arbejde er meningsfyldt og betydningsfuldt. Men socialrådgivernes arbejde er også præget af udfordringer og belastninger, og for en del kan det være svært at skabe god kvalitet i arbejdsindsatsen.

Dansk Socialrådgiverforening sætter fokus på, hvordan socialrådgivere kan få 'mere fag og arbejdsglæde', sådan at vi både kan forbedre arbejdsmiljøet og øge muligheden for at udvikle sig fagligt.

Her er det vigtigt at se arbejdsmiljø og faglighed i kerneopgaven, som noget der hænger tæt sammen og kan påvirke hinanden både positivt og negativt.

Vent ikke med at handle – tag fat i problemerne, mens de er små. Start med at tage små, sikre skridt hen mod visionen om en stærk faggruppe med et solidt socialrådgiverfagligt handlerum.

Dette løsningskatalog giver Dansk Socialrådgiverforenings bud på særligt udvalgte metoder og redskaber, der kan anvendes af ledere, tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter til at understøtte udviklingen af den gode socialrådgiverarbejdsplads.

Brugsanvisning

Kataloget ligger også på DS' hjemmeside, og det er nødvendigt at slå op her, for at kunne bruge de links til metoder og redskaber, der er i kataloget. Links er markeret i kataloget med blå skrift.

Slå op på

www.socialraadgiverne.dk/merefagogarbejdsglaede

På hver side i løsningskataloget introduceres et redskab efter følgende disposition:

Kom hurtigt i gang - her gengives i sin helhed en enkel metode eller dialogspørgsmål, som hjælper jer hurtigt i gang med problemløsningen.

De gode redskaber – her præsenteres og linkes til gode redskaber, der kan bruges til at løse konkrete udfordringer.

Gå i dybden – her henvises til materiale, der yderligere kan uddybe eller supplere løsningsmetoderne.

Til hvert redskab foreslås i varierende grad også film, podcasts, tjeklister, cases eller særlige vigtige pointer

De metoder og redskaber, som kataloget henviser til, er produceret af bl.a. BrancheFællesskabet for Arbejdsmiljø for Velfærd og Offentlig administration eller kan findes på hjemmesiden Viden på Tværs, som er overenskomstparternes fælles hjemmeside for personalepolitiske projekter.

MERE EFTERUDDANNELSE

HVORFOR SKAL VI HAVE MERE EFTERUDDANNELSE?

Det skal vi, fordi vi skal vedligeholde og udvikle vores kompetencer. Vi skal prioritere at tilegne os ny viden og lære nye metoder og redskaber at kende. Det giver faglig styrke, og det øger kvaliteten af vores arbejde. Nyansatte og nyuddannede socialrådgivere har et helt særlig behov for at blive hjulpet godt i gang.

*De bedste løsningsmetoder er
læringskultur,
kompetenceudvikling og
introduktions- og mentorordninger.*

LØSNINGSMETODE

LÆRINGSKULTUR

Alle arbejdspladser har et læringsmiljø. Vi påvirkes konstant af vores omgivelser, og det reagerer vi på – vi lærer noget. Et positivt læringsmiljø fremmer nysgerrighed og eksperimenter. Et negativt læringsmiljø kan være præget af travlhed, vanetænkning og mangel på videndeling. At opdyrke en læringskultur betyder, at vi bevidst arbejder på at skabe rammer og vilkår, der kan understøtte læring.

Kom hurtigt i gang - med læringskultur

Sæt gang i dialogen ved hjælp af en tjekliste. Hvor er I godt med, og hvor kan I blive bedre?

- Jobudvikling**
 - Vi bliver løbende udfordret: Mere variation, mere ansvar eller nye opgaver
 - Arbejdspladsen har en bred palet af udviklingsaktiviteter, man kan deltage i
 - Man kan bruge nye lærte kompetencer i løsningen af sine arbejdsopgaver
- Kolleger**
 - Socialt og fagligt fællesskab præget af tillid, respekt, åbenhed og anerkendelse
 - Mulighed for at være føl hos erfarede kollega
 - Plads til refleksion
- Leder**
 - Medarbejdernes læring og udvikling spiller sammen med arbejdspladsens strategi
 - Feedback og anerkendelse til medarbejderen
 - Bidrager med prioritering, legitimitet og ressourcer til udviklingsaktiviteter
- Organisation**
 - Udvikling af den fysiske indretning, så den understøtter læring
 - Udvikling af teknologier, der understøtter læring
 - MED/SU inddrages i udvikling af kompetencestrategi
- Omgivelser**
 - Arbejdspladsen kan gå i dialog med borgere og være på forkant med udviklingen
 - Arbejdspladsen kan udvikle sig og lære af andre eksterne samarbejdspartner.

De gode redskaber - om læringskultur

Statens Kompetencesekretariat har lavet et [redskab til kompetencestrategi](#), som henvender sig til SU (MED). Det består af en workshop, der hjælper jer med et serviceeftersyn af jeres eksisterende strategi, udvikler en ny strategi, og lægger op til en strategisk GRUS (gruppeudviklingssamtale).

Gå i dybden - med læringskultur

Væksthus for Ledelse artikler: [Brug teamet som læringsarena](#) beskriver, hvordan lederen kan understøtte læring. I [4 råd: Skab en god læringskultur](#), får lederen tips til at være en god rollemodel.

En artikel i DenOffentlige.dk beskriver, hvordan [Feedback som drivende motivation på arbejdspladsen](#) er en helt nødvendig forudsætning for at kunne få udbytte af at indføre nye arbejdsmæssige metoder.

VIA University Colleges artikel om [De fem søjler er byggestenene i et professionelt læringsfællesskab](#) tager fat i blandt andet vigtigheden af at have fælles værdier og at deprivatisere praksis.

LØSNINGSMETODE

KOMPETENCEUDVIKLING

Kompetenceudvikling kan foregå både som uformel læring i dagligdagen og som formaliseret efter- og videreuddannelse. Under alle omstændigheder er det vigtigt med en kontinuerlig faglig udvikling. Men hvordan får man mest mulig udbytte af kurser og uddannelse?

Kom hurtigt i gang - med kompetenceudvikling

40-20-40 modellen:

En amerikansk professor er nået frem til, at kun 15 procent af al kompetenceudvikling får effekt på arbejdspladsen. Han anbefaler at tilrettelægge kompetenceudviklingen strategisk og i en tæt dialog mellem leder og medarbejder, både før, under og efter forløbet.

40 procent af energien skal bruges på at være godt forberedt og motiveret inden kurset.
20 procent af energien skal lægges på selve kurset.
40 procent af energien skal lægges i forhold til implementering af det lærte.

Læs mere om modellen [Kompetenceudvikling med effekt](#) på Viden på Tværs, hvor man også kan finde gode spørgsmål, som man kan stille sig selv før, under og efter kurset.

De gode redskaber - til kompetenceudvikling

På Viden på Tværs' hjemmeside er der et stort tema om [Kompetencernes ABC](#). Her kan man finde [9 individuelle øvelser](#) og [10 gruppeøvelser](#). De kan hjælpe den enkelte med sin egen kompetenceafklaring, og gruppeøvelserne kan bruges til den fælles dialog på arbejdspladsen om indholdet og tilrettelæggelsen af kompetenceudvikling.

Statens kompetencesekretariat har lavet et [redskab til kompetencedialog](#), som består af to workshops til dels samarbejdsudvalget og del til medarbejdergruppen. Formålet er at lave en kompetencestrategi og gruppeudviklingsplan.

På beskæftigelsesområdet har Dansk Socialrådgiverforening, HK-Kommunal og KL udarbejdet [Fagprofiler.dk](#), som beskriver basiskompetencer samt fire forskellige faglige profiler på jobcentrene: Udviklingsprofilen, virksomhedsprofilen, kompetencematchprofilen samt helhedsprofilen. Læs også casen fra [Viborg Jobcenter](#).

Dansk Socialrådgiverforening har indgået en [aftale om kompetenceudvikling](#) med KL, om ret til en [skriftlig individuel udviklingsplan](#). På Viden på Tværs er der mere [vejledningsmateriale](#) om udviklingsplaner.

Økonomiske støttemuligheder:

- [De kommunale og regionale kompetencefonde](#)
- [Den statslige kompetencefond](#)

Overblik over uddannelser:

- [Dansk Socialrådgiverforenings hjemmeside](#) giver et overblik over diplom, master og kandidatuddannelser, der er relevante for socialrådgivere.
- Hjemmesiden [UddannelsesGuiden](#) har overblik over alle kompetencegivende uddannelser i Danmark.

Gå i dybden - med kompetenceudvikling

På Viden på Tværs kan man finde en grundig gennemgang af Bjarne Wahlgren: [Transfer i VEU – tolv faktorer, der sikrer, at man anvender det, man lærer](#)

LØSNINGSMETODE

INTRODUKTIONS- OG MENTORORDNINGER

Som nyuddannet eller nyansat har man behov for at komme godt fra start og vise, at man kan klare arbejdsopgaverne. Arbejdspladsen og kolleger har også interesse i, at den nye medarbejder kommer godt og hurtigt ind i arbejdsopgaverne.

Dansk Socialrådgiverforening og KL har sammen lavet en række værktøjer til arbejdspladserne til modtagelsen af nyuddannede. Materialet kan også inspirere til modtagelsen af nyansatte socialrådgivere med erfaring.

Introduktionsordning

Viden og færdigheder

Mentorordning

Kompetencer

Introduktionsordningen og mentorordningen supplerer hinanden: I introduktionsordningen sørger **kontaktpersonen** for den helt indledende viden og grundlæggende færdigheder. I mentorordningen bygger **mentor** ovenpå og løfter til et højere kompetenceniveau, hvor den nye socialrådgiver lærer at beherske socialrådgiverfaget mere professionelt.

Kom hurtigt i gang - med introduktions- og mentorordninger

Gennemfør en idéudvikling på et personalemøde:

- Hvad har nyuddannede socialrådgivere især brug for?
- Hvad forstår vi ved en god introduktions- og mentorindsats?
- Hvordan kan kollegerne støtte kontaktpersoner, mentorer og den nyuddannede socialrådgiver?
- Hvilken ramme for introduktions- og mentorordning skal vi opstille?
- Hvad forventer vi af den nyuddannede socialrådgiver?
- Hvad kan den nyuddannede socialrådgiver forvente af os?
- Lav tre gode råd til den nyuddannede socialrådgiver!

De gode redskaber - til introduktions- og mentorordninger

KL og Dansk Socialrådgiverforenings materiale hedder *Nøglen til en god start for nyuddannede socialrådgivere i kommunen*. Der er udarbejdet videoer, artikler, *cases* samt 5 hæfter, som har hver sin målgruppe:

Beslutningstagere og tovholdere: *Etablering af introduktions- og mentorordninger for nye socialrådgivere i kommunen* giver inspiration til design og søsætning.

Kontaktperson: *Introduktionsordning for nye socialrådgivere i kommunerne* giver et bud på introduktionsprogram, skema, dagsorden til statusmøder og meget mere. Brug evt. *word-skabelonerne*.

Mentor: *Mentorordning for nye socialrådgivere i kommunerne* indeholder forslag til en dagsorden for mentormøder, eksempler på analysemetoder og coachingspørgsmål. Brug evt. *word-skabelonerne*.

Interessenter: *Viden om den nye socialrådgiver i kommunen* giver andre aktører på arbejdspladsen inspiration til udbyttet af ordningerne samt viden om nyuddannede socialrådgiveres uddannelse.

Den nye: *Velkommen til den nye socialrådgiver i kommunen* kan arbejdspladsen give til deres nyuddannede socialrådgiverkollega. Den indeholder gode råd og tips til den nyuddannede.

Gå i dybden - med introduktions- og mentorordninger

BFA har udarbejdet korte publikationer under titlen *Den gode modtagelse*, og har udarbejdet *gode råd til nyuddannedes på seks klassiske spørgsmål*. Fx Gør jeg mit arbejde godt nok?

Se KL og DS' supplerende videoer og artikler om bl.a. *De nye generationers læring*

Kilder

BrancheFællesskabet for Arbejdsmiljø for Velfærd og Offentlig administration

www.godtarbejdsmiljo.dk

Dansk Socialrådgiverforening

www.socialraadgiverne.dk

Den Kommunale Kompetencefond

www.denkommunalekompetencefond.dk

DenOffentlige.dk

www.denoffentlige.dk

Den Regionale Kompetencefond

www.denregionalekompetencefond.dk

Fagprofiler.dk

www.fagprofiler.dk

Statens Kompetencesekretariat

www.kompetenceudvikling.dk

UddannelsesGuiden

www.ug.dk

VIA University College

www.via.dk

Viden på Tværs

www.vpt.dk

Væksthus for Ledelse

www.lederweb.dk

Dansk Socialrådgiverforenings materialer i serien

MERE FAG OG ARBEJDSGLÆDE

Overblik

Guide til
DS' materialer om mere fag og arbejdsglæde

Dialog- og
prioriteringsspil

Spil
Mere fag og arbejdsglæde

Løsningskatalog
1-3 har fokus
på faglighed

Løsningskatalog 1
Flere faglige succeser
Løsningskatalog 2
Mere fælles faglig refleksion
Løsningskatalog 3
Mere efteruddannelse

Løsningskatalog
4-6 har fokus
på arbejdsmiljø

Løsningskatalog 4
Mindre arbejdspress og stress
Løsningskatalog 5
Mere trivsel og kollegaskab
Løsningskatalog 6
Mere fastholdelse

Proceskatalog
7 har fokus på
forandrings-
processen

Proceskatalog 7
**Guide til TRIO'en - leder, tillidsrepræsentant
og arbejdsmiljørepræsentant**

DS' anbefalinger

Vejledende standarder
Vejledende standarder for faglighed og arbejdsmiljø

Alle materialerne kan downloades fra www.socialraadgiverne.dk/merefagogarbejdsglaede